

Πρὸς Τιμόθεον Β

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς **1**

τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, Τιμοθέῳ¹ ἀγαπητῷ τέκνῳ: χάρις, ἔλεος,² εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ **2**

πατρὸς καὶ χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω³ ἀπὸ προγόνων⁴ ἐν καθαῷ⁵ συνειδήσει, ὡς **3**

ἀδιάλειπτον⁶ ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνήαν⁷ ἐν ταῖς δεήσεσίν⁸ μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας,

ἐπιποθῶν⁹ σε ἰδεῖν, μεμνημένος¹⁰ σου τῶν δακρύων,¹¹ ἵνα χαρὰς πληρωθῶ, **4**

ὑπόμνησιν¹² λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου¹³ πίστεως, ἣτις ἐνώκησεν¹⁴

πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ¹⁵ σου Λωΐδι¹⁶ καὶ τῇ μητρὶ σου Εὐνίκῃ,¹⁷ πέπεισμαι δὲ ὅτι

καὶ ἐν σοί. Δι' ἣν αἰτίαν¹⁸ ἀναμιμνήσκω¹⁹ σε ἀναζωπυρεῖν²⁰ τὸ χάρισμα²¹ τοῦ **6**

¹ Τιμόθεος, ου, ό, Timothy. ² ἔλεος, ους, ό, pity, mercy. ³ λατρεύω, serve, worship. ⁴ πρόγονος, ου, ό, parents, forefathers. ⁵ καθαρός, clean, pure. ⁶ ἀδιάλειπτος, unceasing, constant. ⁷ μνήα, ας, ή, remembrance, mention. ⁸ δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ⁹ ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹⁰ μιμνήσκομαι, remember, recall. ¹¹ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ¹² ὑπόμνησις, εως, ή, reminding, reminder. ¹³ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ¹⁴ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ¹⁵ μάμμη, ης, ή, grandmother. ¹⁶ Λωΐς, ἴδος, ή, Lois. ¹⁷ Εὐνίκη, ης, ή, Eunice. ¹⁸ αἰτία, ας, ή, cause, reason. ¹⁹ ἀναμιμνήσκω, remind, remember. ²⁰ ἀναζωπυρέω, rekindle, kindle afresh. ²¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor.

θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως¹ τῶν χειρῶν μου. Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ 7
 θεὸς πνεῦμα δειλίας,² ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ.³ Μὴ οὖν 8
 ἐπαισχυνθῆς⁴ τὸ μαρτύριον⁵ τοῦ κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον⁶ αὐτοῦ:
 ἀλλὰ συγκακοπάθησον⁷ τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ, τοῦ σώσαντος ἡμᾶς 9
 καὶ καλέσαντος κλήσει⁸ ἁγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν πρόθεσιν⁹
 καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, 10
 φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας¹⁰ τοῦ σωτῆρος¹¹ ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ,
 καταργήσαντος¹² μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος¹³ δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν¹⁴ διὰ
 τοῦ εὐαγγελίου, εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ¹⁵ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν. 11
 Δι' ἣν αἰτίαν¹⁶ καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι:⁴ οἶδα γὰρ ὅτι
 πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστὶν τὴν παραθήκην¹⁷ μου φυλάξαι εἰς
 ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Ὑποτύπωσιν¹⁸ ἔχε ὑγιαίνοντων¹⁹ λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ 13

¹ ἐπίθεσις, εως, ἡ, laying on, assault. ² δειλία, ας, ἡ, cowardice, timidity. ³ σωφρονισμός, οὔ, ὁ, self discipline, sound judgment. ⁴ ἐπαισχύνομαι, be ashamed, am ashamed. ⁵ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁶ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁷ συγκακοπαθέω, suffer together with someone. ⁸ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁹ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁰ ἐπιφάνεια, ας, ἡ, appearance, appearing. ¹¹ σωτήρ, ἥρος, ὁ, savior, deliverer. ¹² καταργέω, make ineffective, abolish. ¹³ φωτίζω, give light, enlighten. ¹⁴ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹⁵ κήρυξ, υκος, ὁ, herald, preacher. ¹⁶ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹⁷ παραθήκη, ης, ἡ, deposit or trust. ¹⁸ ὑπότυπσις, εως, ἡ, prototype, standard. ¹⁹ ὑγιαίνω, be in good health, am well.

ἤκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Τὴν καλὴν παραθήκην¹ 14

φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος² ἐν ἡμῖν.

Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν³ με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ,⁴ ὧν ἐστὶν Φύγελος⁵ 15

καὶ Ἑρμογένης.⁶ Δώῃ ἔλεος⁷ ὁ κύριος τῷ Ὀνησιφόρου⁸ οἴκῳ· ὅτι πολλάκις⁹ με 16

ἀνέψυξεν,¹⁰ καὶ τὴν ἄλυσίν¹¹ μου οὐκ ἐπαισχύνθη,¹² ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ,¹³ 17

σπουδαιότερον¹⁴ ἐζήτησέν με καὶ εὔρεν – δώῃ αὐτῷ ὁ κύριος εὐρεῖν ἔλεος⁷ παρὰ 18

κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ – καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ¹⁵ διηκόνησεν, βέλτιον¹⁶ σὺ

γινώσκεις.

Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ¹⁷ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Καὶ ἂ 2

ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου¹⁸ πιστοῖς ἀνθρώποις,

οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξαι. Σὺ οὖν κακοπάθησον¹⁹ ὡς καλὸς 3

¹ παραθήκη, ης, ἡ, deposit or trust. ² ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ³ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ⁴ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁵ Φύγελος, ου, ὁ, Phygelus. ⁶ Ἑρμογένης, ους, ὁ, Hermogenes. ⁷ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ⁸ Ὀνησιφόρος, ου, ὁ, Onesiphorus. ⁹ πολλάκις, often, many times. ¹⁰ ἀναψύχω, refresh, revive. ¹¹ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ¹² ἐπαισχύνομαι, be ashamed, am ashamed. ¹³ Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ¹⁴ σπουδαῖος, diligent, earnest. ¹⁵ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁶ βελτίων, better. ¹⁷ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ¹⁸ παρατίθημι, set before, entrust. ¹⁹ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune.

στρατιώτης¹ Ἰησοῦ χριστοῦ. Οὐδεὶς στρατευόμενος² ἐμπλέκεται³ ταῖς τοῦ βίου⁴ 4
πραγματείαις,⁵ ἵνα τῷ στρατολογήσαντι⁶ ἀρέσῃ.⁷ Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλή⁸ τις, οὐ⁵
στεφανοῦται⁹ ἐὰν μὴ νομίμως¹⁰ ἀθλήσῃ.⁸ Τὸν κοπιῶντα¹¹ γεωργὸν¹² δεῖ πρῶτον⁶
τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν.¹³ Νόει¹⁴ ἃ λέγω: δῶη γάρ σοι ὁ κύριος σύνεσιν¹⁵ ἐν⁷
πᾶσιν. Μνημόνευε¹⁶ Ἰησοῦν χριστὸν ἐγγεγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος⁸
Δαυὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου: ἐν ᾧ κακοπαθῶ¹⁷ μέχρι¹⁸ δεσμῶν,¹⁹ ὡς⁹
κακοῦργος:²⁰ ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται. Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω²¹ διὰ¹⁰
τοὺς ἐκλεκτούς,²² ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν²³ τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ
δόξης αἰωνίου. Πιστὸς ὁ λόγος: εἰ γὰρ συναπεθάνομεν,²⁴ καὶ συζήσομεν:²⁵ εἰ¹¹
ὑπομένομεν,²¹ καὶ συμβασιλεύσομεν:²⁶ εἰ ἀρνούμεθα, κἀκεῖνος²⁷ ἀρνήσεται
ἡμᾶς: εἰ ἀπιστοῦμεν,²⁸ ἐκεῖνος πιστὸς μένει: ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται. 13

¹ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ² στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ³ ἐμπλέκω, enfold, entangle. ⁴ βίος, ου, ὁ, life, manner of life. ⁵ πραγματεία, ἡ, activity, occupation. ⁶ στρατολογέω, enlist soldiers, enlist troops. ⁷ ἀρέσκω, please, serve. ⁸ ἀθλέω, compete. ⁹ στεφανόω, crown, reward. ¹⁰ νομίμως, rightly, lawfully. ¹¹ κοπιῶ, toil, labor. ¹² γεωργός, οὔ, ὁ, farmer, worker of the soil. ¹³ μεταλαμβάνω, partake of, share. ¹⁴ νοέω, understand, consider. ¹⁵ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ¹⁶ μνημονεύω, remember, make mention of. ¹⁷ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ¹⁸ μέχρι, until, as far as (gen). ¹⁹ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ²⁰ κακοῦργος, ου, ὁ, criminal. ²¹ ὑπομένω, tarry, endure. ²² ἐκλεκτός, chosen, elect. ²³ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁴ συναποθνήσκω, die with, die together with. ²⁵ συζάω, live with, live together with. ²⁶ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ²⁷ κἀκεῖνος, and he, and she. ²⁸ ἀπιστέω, disbelieve, be faithless.

Ταῦτα ὑπομίμνησκε,¹ διαμαρτυρόμενος² ἐνώπιον τοῦ κυρίου μὴ λογομαχεῖν³ εἰς⁴ 14
 οὐδὲν χρήσιμον,⁴ ἐπὶ καταστροφῇ⁵ τῶν ἀκουόντων. Σπούδασον⁶ σεαυτὸν⁷ 15
 δόκιμον⁷ παραστήσαι τῷ θεῷ, ἐργάτην⁸ ἀνεπαίσχυντον,⁹ ὀρθοτομοῦντα¹⁰ τὸν
 λόγον τῆς ἀληθείας. Τὰς δὲ βεβήλους¹¹ κενοφωνίας¹² περιῖστασο·¹³ ἐπὶ πλεῖον¹⁴ 16
 γὰρ προκόψουσιν¹⁴ ἀσεβείας,¹⁵ καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα¹⁶ νομὴν¹⁷ ἔξει· 17
 ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος¹⁸ καὶ Φιλητός·¹⁹ οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστόχησαν,²⁰ 18
 λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν²¹ τὴν τινῶν πίστιν. 19
 Ὁ μέντοι²² στερεὸς²³ θεμέλιος²⁴ τοῦ θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα²⁵ ταύτην,
 Ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καί, Ἀποστήτω²⁶ ἀπὸ ἀδικίας²⁷ πᾶς ὁ ὀνομάζων
 τὸ ὄνομα κυρίου. Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον σκεύη²⁹ χρυσᾶ³⁰ καὶ 20
 ἀργυρᾶ,³¹ ἀλλὰ καὶ ξύλινα³² καὶ ὀστράκινα,³³ καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς

¹ ὑπομιμνήσκω, remind, remember. ² διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ³ λογομαχέω, dispute about words. ⁴ χρήσιμος, useful, beneficial. ⁵ καταστροφή, ἥς, ἡ, ruin, destruction. ⁶ σπουδάζω, hasten, be eager. ⁷ δόκιμος, tested, approved. ⁸ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ⁹ ἀνεπαίσχυντος, unashamed, not needing to be ashamed. ¹⁰ ὀρθοτομέω, use or interpret correctly. ¹¹ βέβηλος, worldly, profane. ¹² κενοφωνία, ας, ἡ, chatter, empty talk. ¹³ περιῖστημι, stand around, avoid. ¹⁴ προκόπτω, proceed, advance. ¹⁵ ἀσεβεία, ας, ἡ, ungodliness, impiety. ¹⁶ γάγγραινα, ης, ἡ, gangrene, cancer. ¹⁷ νομή, ἥς, ἡ, pasture, spreading. ¹⁸ Ὑμέναιος, ου, ὁ, Hymenaeus. ¹⁹ Φιλητός, ου, ὁ, Philetus. ²⁰ ἡστόχέω, miss the mark, go astray. ²¹ ἀνατρέπω, overturn, upset. ²² μέντοι, yet, however. ²³ στερεός, hard, firm. ²⁴ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ²⁵ σφραγίς, ἰδος, ἡ, seal, signet ring. ²⁶ ἀφίστημι, withdraw, depart. ²⁷ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ²⁸ ὀνομάζω, name, give a name to. ²⁹ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ³⁰ χρυσοῦς, golden. ³¹ ἀργυροῦς, silver, made of silver. ³² ξύλινος, wooden. ³³ ὀστράκινος, made of earth or clay, made of earth.

ἀτιμίαν.¹ Ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ² ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος³ εἰς τιμὴν, 21
 ἡγιασμένον,⁴ καὶ εὐχρηστον⁵ τῷ δεσπότῃ,⁶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον.
 Τὰς δὲ νεωτερικὰς⁷ ἐπιθυμίας φεύγε·⁸ δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, 22
 εἰρήνην, μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς⁹ καρδίας. Τὰς δὲ 23
 μωρὰς¹⁰ καὶ ἀπαιδεύτους¹¹ ζητήσεις¹² παραιτοῦ,¹³ εἰδὼς ὅτι γεννώσιν μάχας.¹⁴ 24
 Δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι,¹⁵ ἀλλ' ἥπιον¹⁶ εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν,
 ἀνεξίκακον,¹⁸ ἐν πραότητι¹⁹ παιδεύοντα²⁰ τοὺς ἀντιδιατιθεμένους·²¹ μήποτε²² δῶ 25
 αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν²³ εἰς ἐπίγνωσιν²⁴ ἀληθείας, καὶ ἀνανήψωσιν²⁵ ἐκ τῆς 26
 τοῦ διαβόλου παγίδος,²⁶ ἐζωγρημένοι²⁷ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

¹ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ² ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ³ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ⁴ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ⁵ εὐχρηστος, useful, serviceable. ⁶ δεσπότης, ου, ὁ, master, lord. ⁷ νεωτερικός, youthful, juvenile. ⁸ φεύγω, flee, escape. ⁹ καθαρός, clean, pure. ¹⁰ μωρός, foolish, stupid. ¹¹ ἀπαιδευτος, uninstructed, uneducated. ¹² ζητήσεις, εως, ἡ, debate, controversy. ¹³ παραιτέομαι, make excuse, refuse. ¹⁴ μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ¹⁵ μάχομαι, fight, quarrel. ¹⁶ ἥπιος, gentle, mild. ¹⁷ διδακτικός, able to teach, apt to teach. ¹⁸ ἀνεξίκακος, patient, tolerant. ¹⁹ πραΰτης, mildness, gentleness. ²⁰ παιδεύω, teach, educate. ²¹ ἀντιδιατίθεμαι, oppose. ²² μήποτε, never, lest perchance. ²³ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ²⁴ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ²⁵ ἀνανήψω, regain one's senses. ²⁶ παγίς, ίδος, ἡ, trap, snare. ²⁷ ζωγρέω, capture alive.

Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται¹ καιροὶ χαλεποί.² **3**
 Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαντοι,³ φιλάργυροι,⁴ ἀλαζόνες,⁵ ὑπερήφανοι,⁶
 βλάσφημοι,⁷ γονεῦσιν⁸ ἀπειθεῖς,⁹ ἀχάριστοι,¹⁰ ἀνόσιοι,¹¹ ἄστοργοι,¹² ἄσπονδοι,¹³ **3**
 διάβολοι, ἀκρατεῖς,¹⁴ ἀνήμεροι,¹⁵ ἀφιλάγαθοι,¹⁶ προδόται,¹⁷ προπετεῖς,¹⁸ **4**
 τετυφωμένοι,¹⁹ φιλήδονοι²⁰ μᾶλλον ἢ φιλόθεοι,²¹ ἔχοντες μόρφωσιν²² εὐσεβείας,²³ **5**
 τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρνημένοι: καὶ τούτους ἀποτρέπου.²⁴ Ἐκ τούτων γάρ **6**
 εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες²⁵ εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτεύοντες²⁶ γυναικάρια²⁷
 σεσωρευμένα²⁸ ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις,²⁹ πάντοτε **7**
 μαυθάνοντα,³⁰ καὶ μηδέποτε³¹ εἰς ἐπίγνωσιν³² ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. Ὅν **8**
 τρόπον³³ δὲ Ἰαννῆς³⁴ καὶ Ἰαμβρῆς³⁵ ἀντέστησαν³⁶ Μωϋσῇ, οὕτως καὶ οὗτοι
 ἀνθίστανται³⁶ τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι³⁷ τὸν νοῦν,³⁸ ἀδόκιμοι³⁹

¹ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ² χαλεπός, hard, difficult. ³ φίλαντος, loving oneself, selfish. ⁴ φιλάργυρος, fond of money, avaricious. ⁵ ἀλαζών, ονος, ὁ, impostar, boaster. ⁶ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ⁷ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ⁸ γονεὺς, ἑως, ὁ, parent. ⁹ ἀπειθής, disobedient, unbelieving. ¹⁰ ἀχάριστος, ungrateful. ¹¹ ἀνόσιος, unholy, regarding nothing as holy. ¹² ἄστοργος, without natural affection, unfeeling. ¹³ ἄσπονδος, irreconcilable, implacable. ¹⁴ ἀκρατής, without self-control, dissolute. ¹⁵ ἀνήμερος, savage, brutal. ¹⁶ ἀφιλάγαθος, without love of good. ¹⁷ προδότης, ου, ὁ, betrayer, traitor. ¹⁸ προπετής, rash, reckless. ¹⁹ τυφώω, puff up, make haughty. ²⁰ φιλήδονος, loving pleasure, pleasure loving. ²¹ φιλόθεος, God loving, loving God. ²² μόρφωσις, εως, ἡ, embodiment, form. ²³ εὐσέβεια, ας, ἡ, godliness, piety. ²⁴ ἀποτρέπω, turn away from, shun. ²⁵ ἐνδύνω, slip in, clothe. ²⁶ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ²⁷ γυναικάριον, ου, τό, little, idle or foolish woman. ²⁸ σωρεύω, heap up, weigh down with. ²⁹ ποικίλος, varied, manifold. ³⁰ μαυθάνω, learn, ascertain. ³¹ μηδέποτε, never, not at any time. ³² ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ³³ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ³⁴ Ἰάννης, ὁ, Jannes. ³⁵ Ἰαμβρῆς, ὁ, Jambres. ³⁶ ἀνθίστημι, resist, oppose. ³⁷ καταφθείρω, destroy, ruin. ³⁸ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ³⁹ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected.

περὶ τὴν πίστιν. Ἄλλ' οὐ προκόψουσιν¹ ἐπὶ πλείον· ἡ γὰρ ἄνοια² αὐτῶν ἔκδηλος 9
 ἔσται πᾶσιν, ὥς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς⁴ μου τῇ 10
 διδασκαλίᾳ,⁵ τῇ ἀγωγῇ,⁶ τῇ προθέσει,⁷ τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ,⁸ τῇ ἀγάπῃ, τῇ
 ὑπομονῇ, τοῖς διωγμοῖς,⁹ τοῖς παθήμασιν,¹⁰ οἷά¹¹ μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ,¹² ἐν 11
 Ἰκονίῳ,¹³ ἐν Λύστροις,¹⁴ οἷους¹¹ διωγμοὺς⁹ ὑπήνεγκα·¹⁵ καὶ ἐκ πάντων με
 ἐρρύσατο¹⁶ ὁ κύριος. Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς¹⁷ ζῆν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ 12
 διωχθήσονται. Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες¹⁸ προκόψουσιν¹ ἐπὶ τὸ χεῖρον,¹⁹ 13
 πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες²⁰ καὶ ἐπιστώθης,²¹ εἰδῶς 14
 παρὰ τίνος ἔμαθες,²⁰ καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους²² τὰ ἱερὰ γράμματα²³ οἶδας, τὰ 15
 δυνάμενά σε σοφίσαι²⁴ εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Πᾶσα 16
 γραφὴ θεόπνευστος²⁵ καὶ ὠφέλιμος²⁶ πρὸς διδασκαλίαν,⁵ πρὸς ἔλεγχον,²⁷ πρὸς
 ἐπανόρθωσιν,²⁸ πρὸς παιδείαν²⁹ τὴν ἐν δικαιοσύνῃ· ἵνα ἄρτιος³⁰ ᾦ ὁ τοῦ θεοῦ 17

¹προκόπτω, proceed, advance. ²ἄνοια, ας, ἡ, folly, foolishness. ³ἔκδηλος, clearly evident, obvious. ⁴παρακολουθέω, follow closely, investigate. ⁵διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ⁶ἀγωγή, ἡς, ἡ, way of life, conduct. ⁷πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ⁸μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁹διωγμός, οὗ, ὁ, persecution. ¹⁰πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ¹¹οἷος, such as, of what kind. ¹²Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ¹³Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ¹⁴Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ¹⁵ὑποφέρω, endure, bear up under. ¹⁶ρύομαι, rescue, save. ¹⁷εὐσεβῶς, in a godly manner, piously. ¹⁸γόης, ητος, ὁ, swindler, cheat. ¹⁹χείρων, worse. ²⁰μανθάνω, learn, ascertain. ²¹πιστώ, convince, give assurance to. ²²βρέφος, ους, τό, unborn or a newborn child, baby. ²³γράμμα, τος, τό, letter, writings. ²⁴σοφίζω, make wise, devise craftily. ²⁵θεόπνευστος, inspired by God, God-breathed. ²⁶ὠφέλιμος, useful, profitable. ²⁷ἐλεγχος, ου, ὁ, proof, conviction. ²⁸ἐπανόρθωσις, εως, ἡ, improvement, correction. ²⁹παιδεία, ας, ἡ, training, discipline. ³⁰ἄρτιος, complete, adequate.

ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.¹

Διαμαρτύρομαι² οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, τοῦ 4
 μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν³ αὐτοῦ καὶ τὴν
 βασιλείαν αὐτοῦ, κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι⁴ εὐκαίρως,⁵ ἀκαίρως,⁶ ἔλεγχον,⁷ 2
 ἐπιτίμησον,⁸ παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ⁹ καὶ διδαχῇ. Ἔσται γὰρ 3
 καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσας¹⁰ διδασκαλίας¹¹ οὐκ ἀνέξονται,¹² ἀλλὰ κατὰ τὰς
 ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύουσιν¹³ διδασκάλους, κνηθόμενοι¹⁴ τὴν
 ἀκοήν:¹⁵ καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν¹⁵ ἀποστρέψουσιν,¹⁶ ἐπὶ δὲ τοὺς 4
 μύθους¹⁷ ἐκτραπήσονται.¹⁸ Σὺ δὲ νῆφε¹⁹ ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον,²⁰ ἔργον 5
 ποιήσον εὐαγγελιστοῦ,²¹ τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον.²² Ἐγὼ γὰρ ἤδη 6
 σπένδομαι,²³ καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως²⁴ ἐφέστηκεν.⁴ Τὸν ἀγῶνα²⁵ τὸν 7

¹ ἐξαρτίζω, finish, complete. ² διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ³ ἐπιφάνεια, ας, ἡ, appearance, appearing. ⁴ ἐπίστημι, stand over, come upon. ⁵ εὐκαίρως, in season, conveniently. ⁶ ἀκαίρως, untimely, unseasonably. ⁷ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁸ ἐπιτιμάω, rebuke, warn. ⁹ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹⁰ ὑγιαίνω, be in good health, am well. ¹¹ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹² ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹³ ἐπισωρεύω, heap up, accumulate. ¹⁴ κνήθω, rub, tickle. ¹⁵ ἀκοή, ἡς, ἡ, hearing, report. ¹⁶ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ¹⁷ μῦθος, ου, ὁ, fable, myth. ¹⁸ ἐκτρέπω, turn aside, wander. ¹⁹ νήφω, be sober, abstain from wine. ²⁰ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ²¹ εὐαγγελιστής, οὔ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ²² πληροφορέω, fulfill, accomplish fully. ²³ σπένδω, pour out as a libation. ²⁴ ἀνάλυσις, εως, ἡ, departure, departing. ²⁵ ἀγών, ὄνος, ὁ, struggle, fight.

καλὸν ἡγωνίσμαι,¹ τὸν δρόμον² τετέλεκα,³ τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπόν, ⁸
 ἀπόκειται⁴ μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος,⁵ ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ
 τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής·⁶ οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν τοῖς ἡγαπηκόσιν
 τὴν ἐπιφάνειαν⁷ αὐτοῦ.

Σπούδασον⁸ ἔλθεῖν πρὸς με ταχέως·⁹ Δημᾶς¹⁰ γάρ με ἐγκατέλιπεν,¹¹ ἀγαπήσας ⁹
 τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην·¹² Κρήσκης¹³ εἰς Γαλατίαν,¹⁴
 Τίτος¹⁵ εἰς Δαλματίαν.¹⁶ Λουκᾶς¹⁷ ἐστὶν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μάρκον¹⁸ ἀναλαβὼν ¹¹
 ἄγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔστιν γάρ μοι εὐχρηστος²⁰ εἰς διακονίαν. Τυχικὸν²¹ δὲ ¹²
 ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον.²² Τὸν φελόνην²³ ὃν ἀπέλιπον²⁴ ἐν Τρωάδι²⁵ παρὰ Κάρπῳ, ¹³
 ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα²⁷ τὰς μεμβράνας.²⁸ Ἀλέξανδρος²⁹ ὁ ¹⁴
 χαλκεὺς³⁰ πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο·³¹ ἀποδώῃ αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα

¹ ἡγωνίζομαι, contend, struggle. ² δρόμος, ου, ὁ, course, race. ³ τελέω, finish, fulfill. ⁴ ἀπόκειμαι, be laid up, put away. ⁵ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ⁶ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁷ ἐπιφάνεια, ας, ἡ, appearance, appearing. ⁸ σπουδάζω, hasten, be eager. ⁹ ταχέως, quickly, soon. ¹⁰ Δημᾶς, ᾱ, ὁ, Demas. ¹¹ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ¹² Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ¹³ Κρήσκης, εντος, ὁ, Crescens. ¹⁴ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ¹⁵ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ¹⁶ Δαλματία, ας, ἡ, Dalmatia. ¹⁷ Λουκᾶς, ᾱ, ὁ, Luke, Lucas. ¹⁸ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ¹⁹ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ²⁰ εὐχρηστος, useful, serviceable. ²¹ Τυχικός, οὔ, ὁ, Tychicus. ²² Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ²³ φελόνης, ου, ὁ, mantle, cloak. ²⁴ ἀπολείπω, leave, leave behind. ²⁵ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ²⁶ Κάρπος, ου, ὁ, Carpus. ²⁷ μάλιστα, especially, most of all. ²⁸ μεμβράνα, ης, ἡ, parchment, parchment leaf. ²⁹ Ἀλέξανδρος, ου, ὁ, Alexander. ³⁰ χαλκεὺς, ὧς, ὁ, coppersmith, metalworker. ³¹ ἐνδείκνυμι, show forth, show.

αὐτοῦ: ὃν καὶ σὺ φυλάσσου, λίαν¹ γὰρ ἀνθέστηκεν² τοῖς ἡμετέροις³ λόγοις. Ἐν 15
 τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ⁴ οὐδεὶς μοι συμπαραγένετο,⁵ ἀλλὰ πάντες με
 ἐγκατέλιπον:⁶ μὴ αὐτοῖς λογισθεῖη. Ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη, καὶ 17
 ἐνεδυνάμωσέν⁷ με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα⁸ πληροφορηθῇ,⁹ καὶ ἀκούσῃ πάντα
 τὰ ἔθνη: καὶ ἐρρύσθην¹⁰ ἐκ στόματος λέοντος.¹¹ Καὶ ῥύσεται¹⁰ με ὁ κύριος ἀπὸ 18
 παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον:¹² ᾧ
 ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀσπασαι Πρίσκαν¹³ καὶ Ἀκύλαν,¹⁴ καὶ τὸν Ὀνησιφόρου¹⁵ οἶκον. Ἑραστός¹⁶ 19
 ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ: Τρόφιμον¹⁸ δὲ ἀπέλιπον¹⁹ ἐν Μιλήτῳ²⁰ ἀσθενοῦντα. 21
 Σπούδασον²¹ πρὸ χειμῶνος²² ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος,²³ καὶ Πούδης,²⁴
 καὶ Λῖνος,²⁵ καὶ Κλαυδία,²⁶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

¹ λίαν, greatly, very. ² ἀντίστημι, resist, oppose. ³ ἡμέτερος, our, our own. ⁴ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ⁵ συμπαραγίνομαι, come together with, help. ⁶ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ⁷ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ⁸ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁹ πληροφορέω, fulfill, accomplish fully. ¹⁰ ῥύομαι, rescue, save. ¹¹ λέων, οντος, ὁ, lion. ¹² ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹³ Πρίσκα, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁴ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹⁵ Ὀνησίφορος, ου, ὁ, Onesiphorus. ¹⁶ Ἑραστός, ου, ὁ, Erastus. ¹⁷ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ¹⁸ Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ¹⁹ ἀπολείπω, leave, leave behind. ²⁰ Μίλητος, ου, ἡ, Miletus. ²¹ σπουδάζω, hasten, be eager. ²² χειμῶν, ὦνος, ὁ, winter, storm. ²³ Εὐβουλος, ου, ὁ, Eubulus. ²⁴ Πούδης, εντος, ὁ, Pudens. ²⁵ Λῖνος, ου, ὁ, Linus. ²⁶ Κλαυδία, ας, ἡ, Claudia.

Ὁ κύριος Ἰησοῦς χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν. 22